

Maakuntahallitus

Aika 15.11.2021 klo 08:30 – 11.13

Paikka Päijät-Hämeen liitto, kokoustila Vellamo

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 207	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 208	Pöytäkirjan tarkastajien valitseminen	4
§ 209	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen	5
§ 210	Ajankohtaiskatsaus	6
§ 211	Lausunto ympäristöministeriön ehdotuksesta hallituksen esitysluonnokseksi uudeksi kaavoitus- ja rakentamislainsiksi	7
§ 212	Päijät-Hämeen maakuntastrategia 2022-2025	13
§ 213	Maakunnan yhteistyöryhmän nimittäminen	16
§ 214	Maankäytön ohjausryhmän nimeäminen käynnissä olevalle valtuustokaudelle	19
§ 215	Maakuntahallituksen vuoden 2022 ensimmäisen vuosipuoliskon kokousajoista päättäminen	22
§ 216	Maakuntavaltuuston syyskokouksen aikataulu	23
§ 217	Toimiston sulkeminen viikolla 52	24
§ 218	Toiminta- ja taloussuunnitelman 2022–2024 ja talousarvion 2022 hyväksyminen	25
§ 219	Päijät-Häme mitalien myöntäminen 2021	28
§ 220	Päijät-Hämeen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman 2021-2025 hyväksyminen	30
§ 221	Tiedoksisaantiasiat	31
§ 222	Viranhaltijapäätökset	32
§ 223	Muut mahdolliset asiat	33
§ 224	Kokouksen päättäminen	34

Osallistujat

	Jäsenet		Varajäsenet	
	pj Pekka Komu	x	Erkki Nieminen	
	I vpj Hannu Rahkonen	x	Reijo Oksanen	
	II vpj Matti Mäntylä	x	Veli-Pekka Lehtosaari	
	Hilkka Kemppi	-	Riitta Lonka	x
	Tiina Edelman	x	Riina Puusaari	
	Kirsi Lehtimäki	x	Anne Tuomaila	
	Helena Maattola	x	Minna Lintukangas	
	Eemeli Lehtinen	x	Hannu Mäkinen	
	Päivi Granlund	x	Mirja Kalliosaari	
	Johanna Ekman	x	Jade Gustafsson	
	Pirkka Ahola	x	Hannu Heikkilä	
	Mika Järvinen	x	Antti Räsänen	
Maakuntavaltuuston pj	Ilkka Viljanen	x		
1 varapuheenjohtaja	Kari Hyytiä	x		
2 varapuheenjohtaja	Tuomas Sorsa	x		
Muut osallistujat	Niina Pautola-Mol	x	Niina Ahlfors (§ 210, 211)	x
	Jari Paakkunainen	x	Riitta Nieminen (§ 210,212)	x
	Mari Kuparinen (§ 210)	x		

Allekirjoitukset

	Pekka Komu puheenjohtaja	Jari Paakkunainen pöytäkirjanpitäjä
Käsitellyt asiat	207 - 224	
Pöytäkirjan tarkastus	Päijät-Hämeen liitossa 16.11.2021	
	Pirkka Ahola pöytäkirjantarkastaja	Tiina Edelman pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Päijät-Hämeen liiton verkkosivuilla 17.11.2021 klo 9.00 alkaen.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Maakuntahallitus 15.11.2021 § 207

Hallintosäännön 101 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu on lähetettävä viisi päivää ennen kokousta, elleivät erityiset syyt ole esteenä. Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla.

Kokouskutsu on lähetetty sähköpostina 10.11.2021 maakuntahallituksen jäsenille ja maakuntavaltuuston puheenjohtajille sekä maakuntahallituksen esittelijälle ja sihteerille.

Kuntalain mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Esittelijä

Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Maakuntahallitus

§ 208

15.11.2021

Pöytäkirjan tarkastajien valitseminen

Maakuntahallitus 15.11.2021 § 208

Hallintosäännön 121 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Maakuntahallituksen päätöksen mukaisesti maakuntahallituksen pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua maakuntahallituksen jäsentä tai läsnäolevaa varajäsentä, jollei maakuntahallitus jonkin asian kohdalla toisin päättä. Pöytäkirjat tarkastetaan pääsääntöisesti kokouksen jälkeen tai tarpeen vaatiessa muulla tavoin.

Esittelijä

Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol

Päätösehdotus

Maakuntahallitus valitsee tästä kokouksesta laadittavan pöytäkirjan tarkastajiksi Pirkka Aholan ja Tiina Edelmanin.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Maakuntahallitus

§ 209

15.11.2021

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Maakuntahallitus 15.11.2021 § 209

Hallintosäännön 111 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimita toisin päätä.

Toimita voi päätätä ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Esittelijä

Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol

Päätösehdotus

Maakuntahallitus hyväksyy esityslistassa esitetyn kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Maakuntahallitus

§ 210

15.11.2021

Ajankohtaiskatsaus

Maakuntahallitus 15.11.2021 § 210

Esittelijä

Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol

Päätösehdotus

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi kokouksessa annettavat ajankohtaiskatsaukset.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että maakuntahallituksen jäsen Kirsi Lehtimäki saapui kokoukseen klo 8.37 asian käsittelyn aikana.

Merkittiin pöytäkirjaan, että pidettiin kokoustauko kello 8.37–8.38 tämän pykälän päätöksenteon jälkeen.

Maakuntahallitus

§ 211

15.11.2021

Lausunto ympäristöministeriön ehdotuksesta hallituksen esitysluonnokseksi uudeksi kaavoitus- ja rakentamislakiMaakuntahallitus 15.11.2021 § 211
292/15.01.02/2021

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi, joka koskee uutta kaavoitus- ja rakentamislakia. Uudella kaavoitus- ja rakentamislakilla on tarkoitus korvata voimassa oleva maankäyttö- ja rakennuslaki. Lausuntopyyntö koskee myös samassa yhteydessä esitetyjä muutoksia eräisiin muihin lakeihin. Lausunto tulee toimittaa lausuntopalveluun tai ympäristöministeriön kirjaamoon viimeistään 7.12.2021.

Esityksen päätavoitteita ovat hallitusohjelman mukaisesti hiilineutraali yhteiskunta, luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen sekä rakentamisen laadun parantaminen ja digitalisaation edistäminen. Tavoitteena on lisäksi edistää kaavaprosessin sujuvuutta, vahvistaa kuntien maapolitiikkaa, parantaa ihmisten osallistumismahdollisuuksia, edistää rakentamisen luvissa ja ilmoituksissa yhden luukun periaatetta ja sähköistä asiointia sekä luoda rakennetun ympäristön valtakunnallinen digitaalinen rekisteri ja tietoaalusta, joihin maankäyttöä ja rakentamista koskevat päätökset ja prosessit tukeutuvat.

Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän merkittävimmät muutokset koskisivat maakuntakaavan sisältöä ja suhdetta muuhun suunnitteluun sekä kaupunkiseutus suunnitelman laatimispakkoa suurimmille kaupunkiseuduille. Esityksessä ehdotetaan, että maakuntakaavan rooli muuta suunnittelua ohjaavana kaavana olisi nykyistä rajatumpi. Esityksen mukaan maakuntakaavassa olisi esitettävä kehittämisen periaatteet koskien maakunnan aluerakennetta, valtakunnallista ja maakunnallista liikennejärjestelmää ja -verkkoa sekä maakunnan viherrakennetta. Maakuntakaavassa voitaisiin esittää myös muita maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia asioita, mutta nämä teemat eivät saisi oikeusvaikutusta. Kaikkia mainittuja asioita käsiteltäisiin kuitenkin vain siten kuin valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden kannalta on tarpeellista. Muutos voimassa olevaan sääntelyyn olisi huomattava. Nykyisin maakuntakaava on kokonaisuudessaan ohjeena muulle suunnittelulle ja viranomaistoiminnalle, erityisesti kunnan kaavoitukselle.

Oikeustieteen tohtori Aleksis Heinilä antoi maakuntajohtajien pyynnöstä lausunnon siitä, kuinka lakiluonnoksessa esitetty maakuntakaavan oikeusvaikutusten karsiminen vaikuttaisi suunnittelujärjestelmän

Maakuntahallitus

§ 211

15.11.2021

kokonaisuuteen ja kokonaisuudistuksen tavoitteiden ja vaatimusten toteutumiseen. Heinilän lausunto on tämän lausunnon liitteenä.

Lakiluonnoksen materiaalit löytyvät lausuntopalvelusta osoitteesta:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=17b78d7d-ad1b-41fb-8b5b-a9e7e0c798fd>

Valmistelija

Aluesuunnittelujohtaja Niina Ahlfors, p. 040 531 7628

Esittelijä

Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol

Päätösehdotus

Maakuntahallitus päättää antaa lausuntonaan, että kaavoitus- ja rakentamislain valmistelu tulee keskeyttää, koska:

- esitetylle uudistukselle ei ole valmistelussa saatu yhteistä poliittista hyväksyntää,
- esitetyllä uudistuksella ei saavuteta hallitusohjelmassa asetettuja tavoitteita,
- esitetyllä uudistuksella ei sujuvoiteta kaavaprosesseja eikä vähennetä byrokratiaa,
- esitys siirtää kuntien ja maakuntien liittojen toimivaltaa suunnittelusta valtion valvontaan mm. maakuntakaavan oikeusvaikutuksien rajaamisella,
- esitys tuo uusia tai entistä raskaampia menettelyitä, laajempia selvitysvelvoitteita ja merkittävää lisäresursointitarvetta,
- nykyinen maankäyttö- ja rakennuslaki mahdollistaa uudistukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamisen.

Jos lain valmistelu myöhemmin alkaisi uudelleen, tulee maakuntakaavan osalta lähtökohdaksi ottaa esitetty vaihtoehtoinen malli, jossa maakuntakaavan oikeusvaikutuksia ei rajata. Maakuntakaavan tulee kaikilta siinä käsitellyiltä teemoiltaan ja sisällöiltään olla johdonmukaisesti ja yksiselitteisesti tulkittava ja yhteismitallinen. Oikeusvaikutusten rajaaminen vaikeuttaisi kaavan tulkintaa ja eri teemojen välisten vaikutusten kokonaisvaltaista ja yhteensovittavaa arviointia. Maakunnat ovat erilaisia ja maankäytön ohjaustarpeet poikkeavat toisistaan suuresti. On tärkeää, että myös jatkossa maakuntakaava voidaan laatia oikeusvaikutteisesti paikalliset tarpeet ja ominaispiirteet tunnistaen. Yhteensovittavan suunnittelun mahdollisuuksia rajataan merkittävällä tavalla, mikäli vain osa ratkaisusta saa tuekseen oikeusvaikutuksen. Tämä myös heikentää vaikutusten arvioinnin uskottavuutta, kun vain osa ratkaisusta on oikeudellisesti sitovaa. Globaalien akuuttien haasteiden äärellä tällaiseen ei ole varaa.

Lakiluonnoksessa aluerakenne saa uuden, erittäin kapean määritelmän.

Sen ulkopuolelle on rajattu muun muassa keskusten ulkopuoliset energia-, teollisuus-, puolustusvoimien toimintojen ja kaivostuotannon alueet. Lakiluonnoksen aineistoista ei pitkästä valmistelusta huolimatta selviä, mitä tällainen aluerakenteen määritelmä tarkoittaisi käytännössä maakuntakaavasunnittelussa. On selvä puute, että lakivalmistelussa ei ole muodostettu edes yleispiirteistä esimerkkiä siitä, miltä uusi maakuntakaava voisi näyttää, ja miten se ohjaisi maankäyttöä.

Eri kaavatasoilla käsiteltävien sisältöjen rajaaminen alue- ja yhdyskuntarakenteen käsitteiden uudella määrittelyllä on keinotekoinen. Lisäksi se haittaa laissa kaavoitukselle asetettujen ilmasto- ja kestävyystavoitteiden toteutumista. Lakiluonnoksen mukaan maakuntakaavassa ei käsiteltäisi yksittäisen kunnan yhdyskuntarakennetta. Kuitenkin yhtenäisellä toiminnallisella alueella, erityisesti kaupunkiseudulla, on yhdyskuntarakenteessa aluekokonaisuuksia ja -verkostoja, joilla on kokonaisuutena maakunnallista merkitystä. Aluerakennetta kokonaisvaltaisesti suunniteltaessa on välttämätöntä määritellä aluerakenteen elementtien yhdyskuntarakenteellisia periaatteita ja ominaisuuksia. Jo ilmastotavoitteidenkin näkökulmasta tulee maakuntakaavassa suunnitella ja tunnistaa yhdyskuntarakenteessa muun muassa kasvun painopisteet, kaupan ja työpaikkojen keskittymät, keskeiset lähijunaliikenteen kasvupisteet sekä tuotannon ja logistiikan alueet, joilla on vaikutuksia liikennejärjestelmän toimivuus-, kestävyys- ja saavutettavuustavoitteisiin. Näiden arviointi kuntakohtaisesti ei ole mahdollista aidosti sijaintivaihtoehtoja vertaillen.

Laissa esitetyt maakuntakaavan laadulliset vaatimukset ovat kohtuuttomat suhteessa niihin rajallisiin teemoihin, joita maakuntakaavalla olisi jatkossa mahdollista ohjata. Esimerkiksi luonnonvarojen kestävää käyttöä ja kiertotaloutta koskevasta laadullista vaatimuksesta ei voida maakuntakaavan rajoitetuilla oikeusvaikutteisilla teemoilla millään tavoin varmistaa. Sama koskee vaatimusta siitä, että maakuntakaavan tulisi varmistaa maakunnan elinkeinojen ja elinkeinorakenteen kehittämisen ja uusiutumisen kannalta suotuisia edellytyksiä.

Maakuntakaavan yhteensovittavaa roolia tulisi vahvistaa, ei heikentää. Kokonaisvaltaisella ja yhteensovittavalla maakuntakaavoituksella luodaan edellytykset yhteiskunnan ja elinkeinoelämän ennakoitavalle, pitkäjänteiselle kehittämiselle ottaen huomioon myös ne, jotka eivät saa ääntään kuuluviin. On hyvä, että kaavajärjestelmässä etsitään keinoja sujuvoittaa maankäytön suunnittelua. Nopeus ja ketteryys eivät kuitenkaan voi olla itseisarvoja hyvässä suunnittelussa. Kaavaprosessin nopeuteen vaikuttavat ennen kaikkea selvitystarpeet ja osallistuminen. Uudistuksessa näitä halutaan lisätä, ei vähentää. Lisäksi selvitystarvetta kasvatetaan alemmilla kaavoitustasoilla, jolloin selvityksiin liittyvää

Maakuntahallitus

§ 211

15.11.2021

resurssitarvetta, niin aikaa, osaamista kuin kuluja, kohdentuu yhä enenevässä määrin kunnissa tehtävään suunnitteluun. Lakiehdotuksen vaikutusten arvioinnissa todetaankin, että muutos todennäköisesti lisää tarvetta inventointien, kartoitusten ja selvitysten tekemiseen kuntien toimesta kuntakaavoituksen yhteydessä, koska nykytilanteessa kunnat hyödyntävät pitkälti maakuntien liittojen toimesta laadittuja aineistoja oman kaavoitustyönsä lähtöaineistona ja perusselvityksinä.

Päijät-Hämeen liitto pitää hyvänä, että ilmastonmuutokseen vaikuttaminen ja sopeutuminen on tunnistettu osana lainsäädäntöä. Valitettavasti luonnoksessa maakuntakaavatasolta on viety käytännössä kaikki aidot mahdollisuudet vaikuttaa ilmastokestävän alue- ja yhdyskuntarakenteen muodostumiseen. Luonnon monimuotoisuuden turvaamisessa sekä ilmastonmuutoksen hillinnässä on tarpeen tarkastella laajoja kokonaisuuksia yksittäisten viheraluemerkintöjen sijaan. Viherrakenteen keskinäisen kytkeytyvyyden lisäksi sen suhde muuhun maankäyttöön ja muun muassa luonnonvarojen hyödyntämiseen on keskeistä. Tämä yhteensovittaminen ei ole mahdollista esityksen mukaisella rajatulla suunnittelulla. Viherrakenteen esittäminen yleispiirteisesti maakuntakaavan mittakaavassa on osoittautunut sekä teknisesti että poliittisesti vaikeaksi. Nyt viherrakenteen suunnittelun roolia halutaan vahvistaa kuitenkin vailla mahdollisuutta yhteensovittavaan suunnitteluun. Tämä tulee johtamaan yhä suurempiin ristiriitoihin.

Päijät-Hämeen liitto esittää huolensa kulttuuriympäristön arvojen säilymisestä, kun niitä ei enää osoiteta maakuntakaavassa oikeusvaikutteisesti. Maakuntakaava on ollut keskeinen väline maakunnallisten arvoalueiden tunnistamisessa, osallistavassa käsittelyssä sekä tunnistettujen alueiden arvojen turvaamisessa oikeusvaikutteisten kaavamerkintöjen avulla.

Tuulivoimarakentamisen, puolustusvoimien toimintojen, kaivos- ja teollisuustoiminnan vaikutukset ovat pääsääntöisesti vähintään seudullisia. Niiden edellyttämä infra (liikenne, energiansiirto, vesihuolto) tulisi uuden lain mukaan osoittaa maakuntakaavassa, mutta varsinaisia tuotannollisia alueita ei. Jatkossa siis maakuntakaavalla ohjattaisiin kriittistä infraa, ilman todellista vaikutusta tuotannon sijoittumiseen.

Lakiluonnos ei tunnista selvästi yhteyttä liikennejärjestelmän suunnittelun kanssa. Myös lain yhteensovittaminen muuhun lainsäädäntöön on vajavaista. Uudistuksen kokonaisvaikutuksia ei ole tunnistettu eikä yhteisvaikutuksia valmistelussa olevien luonnonsuojelulain, kaivoslain ja ilmastolain kanssa ole arvioitu. Lisäksi esitys kaavoitus- ja rakentamislainsäädännön ristiriidassa tuoreen lain alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta kanssa. Tämän niin kutsutun

aluekehityslain mukaan maakunnan liiton tehtävänä on edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja ilmastonmuutoksen hillintää ja siihen sopeutumista ja laadukkaan elinympäristön tilaa koskevan suunnittelun yhteistyötä sekä vastaa suunnittelun yhteensovittamisesta maakunnan muun suunnittelun kanssa. Nyt tältä yhteensovittavalta työltä viedään keskeiset työkalut.

Päijät-Hämeen liitto näkee, että digitaalisten tietosisältöjen kehittäminen on tärkeää. Maakunnat ovat jo oma-aloitteisesti kehittäneet maakuntakaavoituksen yhtenäistä tietomallia, joka osaltaan vastaa esitettyihin tavoitteisiin. Tämä on tärkeää kehitystä, jota tulee edistää jatkossa ottaen huomioon toimijoiden valmiudet siirtää aineistoaan yhtenäiseen järjestelmään. Tekniset ratkaisut, kaavoituksen yhteismitallistaminen tai kaavan esitystavan vakioitu muoto eivät kuitenkaan saa rajoittaa tai ohjata suunnittelua, vaan näiden tulisi toimia suunnittelun työkaluina.

Lakiluonnoksesta ei selviä, sisältyykö maakuntakaavan tietomallin tietosisältöön ainoastaan maakuntakaavan oikeusvaikutteinen sisältö vai myös oikeusvaikutukseton sisältö. Jos tietomalliin kuuluu vain oikeusvaikutteinen kaavasisältö, on syytä selvittää miten ja missä oikeusvaikutukseton osuus esitetään. Toisaalta, jos myös oikeusvaikutukseton sisältö on osa tietomallia, herää kysymys, kuinka käyttäjä voi yksiselitteisesti erottaa oikeusvaikutteisen ja oikeusvaikutuksettoman sisällön toisistaan. Tietomallimuotoisen kaavan luettavuus on avainasemassa, kun määritellään tietomallimuotoisen kaavan esittämistapaa. Laissa tulisi näkyä edellytys siitä, että kaavan tietosisältö esitetään myös käyttäjälle ymmärrettävässä muodossa, ei vain koneluettavassa muodossa.

Viranomaisten tiedonsaantioikeus on kirjattu lakisesitykseen yksisuuntaisesti eikä huomioi kuntien ja maakuntien liittojen tietotarpeita. Ympäristöministeriön ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten lisäksi myös kunnilla ja maakuntien liitoilla tulee olla oikeus saada maksutta tämän lain toteuttamisen, ohjaamisen, seurannan ja kehittämisen kannalta tarpeelliset tiedot. Suunnittelun laadun turvaaminen ja tietoon perustuva päätöksenteko edellyttävät, että maakuntien liitoilla ja kunnilla on käytettävissään paras saatavilla oleva tieto yksityisyydensuojapykälien tarpeettoman tiukan tulkinnan estämättä. Tämä edellyttää myös tilastolain tarkistamista.

Päijät-Hämeen liitto on huolissaan maakuntakaavoihin esitetystä, kohtuuttoman lyhyestä viiden vuoden siirtymäajasta, joka johtaa laajojen selvitysten laadintaan samanaikaisesti ympäri Suomea. Tähän eivät kansalliset suunnitteluresurssit riitä. Mikäli lain valmistelua myöhemmin jatketaan, tulee siirtymäsäännösten riittävällä pituudella mahdollistaa

Maakuntahallitus

§ 211

15.11.2021

maakuntakaavojen hallittu uudistaminen. Lisäksi on syytä muistaa, että lainsäädännön tulkinta hahmottuu tarkemmin vasta oikeuskäsittelyjen kautta, jolloin lyhyessä aikaikkunassa tapahtuva koko maata koskeva suunnittelu joutuu etenemään ilman ennakkotapauksia lain soveltamisesta.

Esitetty taannehtiva voimassa olevien maakuntakaavojen oikeusvaikutteisuuden rajaaminen ei ole edes periaatteellisesti hyväksyttävää.

Päijät-Hämeen liitto katsoo, että kaupunkiseutujen maankäytön suunnittelun tulee säilyä vapaaehtoisena toimintana, jota kunnat voivat tehdä yhteisyyssä esimerkiksi MAL-sopimusmenettelyyn liittyen. Suunnittelualueen rajausta ei pidä sitoa lakiin tai asetukseen, vaan kuntien pitää voida harkita aluerajaus kulloisenkin tarpeen mukaan. Uusi suunnitelma tuo asetuksella määriteltäville kaupunkiseutujen kunnille uuden lakisäätöisen tehtävän. Kaupunkiseutusuunnitelmalle nyt esitetyt vaatimukset ja menettelyt ovat varsin velvoittavia ja yksityiskohtaisia ottaen huomioon, että suunnitelmalla ei olisi oikeusvaikutuksia eikä sitä tarvitsisi huomioida mitenkään esimerkiksi maakuntakaavaa laadittaessa. Vaarana on, että kunnat käyttävät huomattavan osuuden kaavoitusresursseistaan pakollisen ja monivaiheisen suunnitelman tekemiseen ilman erityistä suunnittelusta koituvaa lisäarvoa tai varmuutta MAL-sopimusten solmimisesta. Lisäksi rakennemallityötä tehdään jo nyt vapaaehtoisesti seutuyhteistyönä MAL-kaupunkiseuduilla, suunnitelman pakollisuus saattaisi aiheuttaa päällekkäistä suunnittelua tai jäykistää jo nykyisellään hyvin toimivaa prosessia.

Pykäläluonnosten mukaan kaupunkiseutusuunnitelmaa laadittaessa tulisi noudattaa samaa menettelyä kuin kaavoituksessa. Päijät-Hämeen liitto toteaa, että suunnitteluprosessin sujuvuuden kannalta on tärkeää, että osallistumisen ja vaikutusten arvioinnin laajuus harkitaan tarkoin suunnitelman tarkoituksen ja tavoitteen mukaan sen sijaan että noudatettaisiin sellaisenaan oikeusvaikutteisille kaavoille asetettuja vaatimuksia. Kaupunkiseutusuunnitelman ollessa oikeusvaikutukseton vaikutusten arvioinnin ja osallistamisen soveltaminen ovat turhan raskaita prosesseja suhteessa hyötyihin. Myös julkisen nähtäväksi asettamisen ja valitusoikeuden hyödyt jäisivät epäselviksi.

Liite: Ylikunnallinen maankäytön suunnittelu ja maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus, OTT Aleksi Heinilä, Kuopio 31.1.2021

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Päijät-Hämeen maakuntastrategia 2022-2025

Maakuntahallitus 15.11.2021 § 212

282/15.00.04/2021

Päijät-Hämeen maakuntastrategiaa 2022–2025 on valmisteltu syksystä 2020 lähtien. Valmistelu alkoi strategisella ennakkoinnilla ja siihen liittyvillä osallistavilla osioilla. Näistä laajimpia olivat syyskuussa 2020 tehty kaikille avoin kysely ja huhtikuussa 2021 pidetty webinaari. Kevään 2021 aikana edettiin strategian painopisteisiin ja ohjelmasisältöihin. Huhtikuussa 2021 Päijät-Hämeen maakuntahallitus hyväksyi strategian painopisteiksi vetovoiman ja uudistumiskyvyn. Toukokuussa 2021 pidetään ohjelmasisältöihin keskittyvä verkkopaja. Kesän aikana luonnosteltiin maakuntastrategia sekä sen liitteet älykkään erikoistumisen strategia ja ympäristövaikutusten ja muiden vaikutusten arviointi.

Maakuntastrategia ja sen liitteet olivat julkisesti nähtävillä 1.-31.10.2021. Alueen kunnilla, sidosryhmillä ja yleisöllä oli mahdollisuus antaa lausuntoja ja kommentteja luonnoksiin. Asiakirjat olivat nähtävillä liiton toimistossa ja liiton verkkosivuilla. Saadut lausunnot on huomioitu maakuntastrategiassa, älykkään erikoistumisen strategiassa ja ympäristövaikutusten ja muiden vaikutusten arvioinnissa. Liitteessä on esitetty keskeiset kommentit asiakirjoista ja miten kommentit on huomioitu.

Maakuntavaltuustolle esitetään joulukuun kokouksessa alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta annetun lain (756/2021) mukainen maakuntastrategia ja -ohjelma, jonka liitteenä ovat älykkään erikoistumisen strategia ja ympäristövaikutusten ja muiden vaikutusten arviointi.

Maakuntastrategia 2022–2025 luonnoksen sisältö:

Maakuntastrategia ja -ohjelma kytkeytyy useisiin alueellisiin ohjelmiin ja strategioihin. Maakunta määrittelee itse omat strategiset tavoitteensa, mutta aluekehittämisen linjauksia, sopimuksia ja ohjelmia tehdään myös kansallisesti ja Euroopan unionissa. Maakuntastrategiassa on huomioitu muun muassa aluekehityspäätöksen sisällöt.

Strategiaa varten tehtiin kattava ennakkointityö, jonka tuloksena strategisiksi painopisteiksi nousivat vetovoima ja uudistuminen. Vetovoimainen maakunta vetää asukkaita, yrityksiä ja vierailijoita, jotka lisäävät maakunnan elinvoimaa, vaurautta ja hyvinvointia. Uudistuminen tarkoittaa valmiutta ennakoida muutoksia ja reagoida niihin alueen

asukkaita hyödyttävällä tavalla. Vetovoimatavoite jatkaa suoraan edellisen maakuntastrategian linjaa. Uudistuminen yhdistää aiemman strategian kahta painopistettä, jalostusarvoa ja uutta kasvua. Nyt muotoiltu uudistuminen on laajempi ja kattaa periaatteessa laajasti yhteiskunnan sektorit.

Maakuntastrategiasta johdettava maakuntaohjelma seuraa strategian painopisteitä ja punoo mukaan alueen vahvuuksia ja mahdollisuuksia. Kaiken kehiksenä toimii vihreä siirtymä eli kestävän kehityksen huomioiminen. Ohjelman toimenpiteet ovat 1) vetovoimainen uusien tulijoiden maakunta, 2) pitovoimainen maakunta, 3) uudistumista vahvista TKI-toiminta ja koulutus, 4) uudistumista yhteistyöllä yrityksille, kunnille ja asukkaille ja 5) uudistuva hiilineutraali Päijät-Häme 2030. Kaikki toimenpiteet sisältävät tarkempia toimia.

Älykkään erikoistumisen strategian luonnoksen sisältö:

Maakuntastrategian yhteydessä on laadittu älykkään erikoistumisen strategia (ÄES). Älykkään erikoistumisen kärjet ovat 1) sportti, 2) ruoka ja juoma sekä 3) valmistus. Näitä kolmea kärkeä poikkileikkaa kestävyysperiaate, jossa yhdistyvät maakunnan perinteiset osaamisalueet ympäristöteknologia ja energia- ja resurssikysymykset sisältävä kiertotalous sekä muotoilu.

Sen lisäksi, että valitut kärjet ovat maakunnan aitoja vahvuuksia, niin ne täyttävät myös muut komission asettamat ÄES-kärkien vaatimukset. Päijät-Hämeessä on kärkien toimialoilla riittävästi yrityksiä, koulutusta, TKI-toimintaa ja kansainvälistymisen potentiaalia. Niiden on mahdollista nousta seuraavalle tasolle ja vastata vähähiilisuuden ja digitalisaation aiheuttamaan rakennemuutokseen. Yhtenä vaatimuksena esitetty paikallinen yhteistyö toteutuu myös: kärjet on uudelleenmääritetty yhdessä alueen keskeisten sidosryhmien kanssa. Uudelleenmäärittelyä varten tehtiin lisäksi kattava tilastoanalyysi.

Ympäristövaikutusten ja muiden vaikutusten arvioinnin luonnos:

Maakuntaohjelman laadinnan yhteydessä tulee tehdä maakuntaohjelmasta SOVA-lain (Laki viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista 200/2005) mukainen ympäristöarviointi. Päijät-Hämeen liitto on selvittänyt ja arvioinut maakuntaohjelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset ja laatinut ympäristöselostuksen.

Viranomaisten tulee tasa-arvolain (Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986) mukaan edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa

Maakuntahallitus

§ 212

15.11.2021

kaikessa toiminnassaan tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Muita näkökulmia arviointiin olivat mm. yritysvaikutusten ja maaseutuvaikutusten arvioinnit.

Ympäristövaikutusten arviointiin ja ympäristöselostukseen on käytetty taustalähteenä maakuntakaavan selvityksiä ja ajankohtaisia tilannetietoja. Tietoja ovat tuottaneet yhdessä Hämeen ELY-keskuksen ja Päijät-Hämeen liiton asiantuntijat.

Maakuntastrategia ja -ohjelma on ympärivaikutusten kannalta positiivinen tavoitteiltaan ja perusteluiltaan. Ohjelmalla kehitetään yhdenvertaisuutta. Taloudelliset vaikutukset voivat olla merkittäviä, jos koulutuksen ja parantuvan työllisyyden kautta alue voi houkuttaa onnistuneesti uusia asukkaita. Maaseutuun liittyvät vaikutukset on huomioitu. Käytännössä maakuntastrategian ja -ohjelman vaikutukset realisoituvat erilaisten hankkeiden ja muiden toimien kautta. Hankkeiden valinnassa ja toteutuksessa ympäristönäkökulmat ja muitakin näkökulmia arvioidaan tarkemmin.

Valmistelija

Asian on valmistellut kehittämisjohtaja Riitta Nieminen, puh. 040 508 6526.

Esittelijä

Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol

Päätösehdotus

Maakuntahallitus esittää maakuntavaltuustolle hyväksyttäväksi Päijät-Hämeen maakuntastrategian 2022-2025 liitteineen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että pidettiin kokoustauko kello 10.12–10.17 tämän pykälän päätöksenteon jälkeen

Maakunnan yhteistyöryhmän nimittäminen

Maakuntahallitus 15.11.2021 § 213

237/15.00.01/2021

Aluekehittämistä koskevien suunnitelmien, ohjelmien ja sopimusten valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittamista varten maakunnassa on maakunnan yhteistyöryhmä. Maakunnan liiton hallitus asettaa maakunnan yhteistyöryhmän ja nimittää sen puheenjohtajan (laki alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta 756/2021, 19 §). Yhteistyöryhmän jäsenet nimitetään kunnanvaltuuston toimikaudeksi (valtioneuvoston asetus alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta 797/2021, 11 §).

Maakunnan yhteistyöryhmän puheenjohtajan tulee olla kuntalain (410/2015) 69 §:n mukainen valtuuston valitsema luottamushenkilö. Yhteistyöryhmässä tulee olla kattavasti edustettuina alueen kehittämisen kannalta keskeiset tahot:

- 1) alueen kunnat ja maakunnan liitto
- 2) ohjelmia rahoittavat valtion viranomaiset ja muut yhteistyöryhmän tehtävien kannalta merkittävät valtionhallintoon kuuluvat organisaatiot
- 3) alueen kehittämisen kannalta keskeiset tahot kuten työmarkkina- ja elinkeinojärjestöjä, kansalaisyhteiskuntaa kuten ympäristö-, tasa-arvo- ja syrjimättömyyden edistämistä edustavia järjestöjä sekä muita alueen erityispiirteiden kannalta keskeisiä tahoja.

Valtion viranomaisia ja alueen kehittämisen kannalta keskeisiä tahoja pyydettiin lokakuussa 2021 nimeämään edustajansa ja varaedustajat yhteistyöryhmään.

Maakunnan liitto ja jäsenkunnat

Pekka Komu, SDP, Lahti (Erkki Nieminen, SDP, Lahti)

Kirsi Lehtimäki, SDP, Heinola (Arja Hiltunen, SDP, Sysmä)

Kari Hyytiä, SDP, Hollola (Eemeli Lehtinen, SDP, Iitti)

Hannu Rahkonen, KOK, Lahti (Antti Räsänen, KOK, Padasjoki)

Ilkka Viljanen, KOK, Asikkala (Mika Järvinen, KOK, Sysmä)

Saija Granlund, PS, Lahti (Arja-Leena Lammi, PS, Lahti)

Satu Segersven, PS, Hollola (Mira Viljanen, PS, Hollola)

Kaarina Suhonen, KESK, Lahti (Pia Tyyskä, RKP, Lahti)

Ohjelmia rahoittavat valtion viranomaiset ja muut valtionhallintoon kuuluvat organisaatiot

Maakuntahallitus

§ 213

15.11.2021

Hämeen ELY-keskus: Tommi Muilu (Marja Hiitiö), Vesa Jouppila (Kari Sartamo), Teea Lyytikäinen (Jarmo Paukku), Sinikka Kauranen (Valtteri Karhu), Kari Kivikko (Timo Kukkonen)

Uudenmaan ELY-keskus: Timo Karhumäki (Salla-Mari Rintala)

Etelä-Suomen AVI: Merja Ekqvist (Veli-Matti Uski)

Business Finland: Marko Ylikorpi (Satu Mäkelä)

Työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt ja muut keskeiset tahot

Päijät-Hämeen yrittäjät: Juha Tähkänen (Heta Vihervirta-Vuontelo)

Hämeen kauppakamari: Jussi Eerikäinen (Päivi Pulkki)

EK: Jari Kinnunen (Jukka Lempiäinen)

MTK Häme: Päivi Rönni (Elina Nummela)

Akava: Timo Bergman (Tuula Nurminen)

SAK: Timo Katajainen (Tatu Tuomela)

STTK: Jarkko Koivisto (Marika Kyyny)

Suomen metsäkeskus: Jouni Rantala (Karen Wik-Portin)

Valmistelija

Asian on valmistellut erityisasiantuntija Elina Aakko, puh. 044 371 9458.

Esittelijä

Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol

Päätösehdotus

Maakuntahallitus asettaa yhteistyöryhmän jäsenet ja varajäsenet seuraavassa kokoonpanossa:

Maakunnan liitto ja jäsenkunnat

Pekka Komu, SDP, Lahti

(Erkki Nieminen, SDP, Lahti)

Kirsi Lehtimäki, SDP, Heinola

(Arja Hiltunen, SDP, Sysmä)

Kari Hyytiä, SDP, Hollola

(Eemeli Lehtinen, SDP, Iitti)

Hannu Rahkonen, KOK, Lahti

(Antti Räsänen, KOK, Padasjoki)

Ilkka Viljanen, KOK, Asikkala

(Mika Järvinen, KOK, Sysmä)

Saija Granlund, PS, Lahti

(Arja-Leena Lammi, PS, Lahti)

Satu Segersven, PS, Hollola

(Mira Viljanen, PS, Hollola)

Kaarina Suhonen, KESK, Lahti

(Pia Tyyskä, RKP, Lahti)

Ohjelmia rahoittavat valtion viranomaiset ja muut valtionhallintoon kuuluvat organisaatiot

Hämeen ELY-keskus: Tommi Muilu

(Marja Hiitiö)

Vesa Jouppila

(Kari Sartamo)

Teea Lyytikäinen

(Jarmo Paukku)

Sinikka Kauranen

(Valtteri Karhu)

Kari Kivikko

(Timo Kukkonen)

Uudenmaan ELY-keskus: Timo Karhumäki (Salla-Mari Rintala)

Etelä-Suomen AVI: Merja Ekqvist

(Veli-Matti Uski)

Business Finland: Marko Ylikorpi

(Satu Mäkelä)

Työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt ja muut keskeiset tahot

Maakuntahallitus

§ 213

15.11.2021

Päijät-Hämeen yrittäjät: Juha Tähkänen (Heta Vihervirta-Vuontelo)

Hämeen kauppakamari: Jussi Eerikäinen (Päivi Pulkki)

EK: Jari Kinnunen (Jukka Lempiäinen)

MTK Häme: Päivi Rönni (Elina Nummela)

Akava: Timo Bergman (Tuula Nurminen)

SAK: Timo Katajainen (Tatu Tuomela)

STTK: Jarkko Koivisto (Marika Kyynty)

Suomen metsäkeskus: Jouni Rantala (Karen Wik-Portin)

Maakuntahallitus nimittää maakunnan yhteistyöryhmän puheenjohtajaksi Pekka Komun.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Maakuntahallitus	§ 200	25.10.2021
Maakuntahallitus	§ 214	15.11.2021

Maankäytön ohjausryhmän nimeäminen käynnissä olevalle valtuustokaudelle

Maakuntahallitus 25.10.2021 § 200

Päijät-Hämeen maakuntahallitus on aiempina valtuustokausina nimennyt keskuudestaan jäsenet maankäytön ohjausryhmään (MOR). MOR on koettu tarpeelliseksi maakuntahallituksen ja toimiston välisen yhteistyön ja tiedonvälityksen kannalta maakuntakaavaprosessissa ja muissa alueiden käyttöön liittyvissä tehtävissä.

Puheenjohtajana on toiminut maakuntahallituksen puheenjohtaja ja sihteerinä aluesuunnittelujohtaja. Luottamushenkilöiden lisäksi jäseninä ovat olleet liiton toimistosta maakuntajohtaja ja hänen nimeämänsä maankäytön keskeiset toimihenkilöt. Tarvittaessa kokouksiin on kutsuttu asiantuntijoita.

MOR on kokoontunut aiempina valtuustokausina keskimäärin seitsemän kertaa vuodessa. Kokoukset pidettiin noin viikkoa ennen maakuntahallituksen kokousta, jolloin maakuntahallituksen asialistalle esitetyjä asioita voitiin esitellä ja keskustella MORssa sekä tehdä tarvittaessa asiakirjoihin tarkennuksia ja korjauksia.

Edellisen valtuustokauden viimeisessä MORn kokouksessa käytiin keskustelua MORn toiminnan jatkosta. Jäseniä oli pyydetty vastaamaan ennen kokousta nimettömänä sähköiseen verkkokyselyyn, jossa kysyttiin jäsenten näkemystä MORn tarpeellisuudesta ja toiminnan kehittämismahdollisuuksista. Verkkokyselyyn saatiin kaksi vastausta ennen kokousta ja yksi sen jälkeen. Yhtenäistä näkemystä kyselyn ja käydyn keskustelun pohjalta ei saatu. Osa näki maakuntahallituksia edeltävät MORn kokoukset hyödylliseksi tiedonsaannin ja prosessoinnin kannalta. Aluesuunnittelun työntekijöille, etenkin jätteenkäsittelyalueen vaihemaakuntakaavan aikana saatu tuki MORsta on ollut merkittävä. Toisaalta kokoukset nähtiin raskaina ja liian usein toistuvina.

Näemme, että MORn toiminnalle on edelleen tarve. Kokoontuminen voisi tapahtua kuitenkin hieman edellisiä kausia harvemmin ja tarveperusteisemmin. Aina kun aluesuunnitteluun liittyviä tärkeitä asioita on tulossa maakuntahallitukseen käsittelyyn tai näemme viranomaisten ja päättäjien yhteiselle keskustelulle tarpeen, kutsuisimme MORn koolle.

Aluesuunnittelun osalta päätyö seuraavan kahden vuoden ajan tulee olemaan Päijät-Hämeen rakennemalli ja Lahden

Maakuntahallitus § 200 25.10.2021
Maakuntahallitus § 214 15.11.2021

kaupunkiseutusuunnitelma sekä suunnitelmien tueksi laadittavat selvitykset. Suunnitelmien valmistuttua tavoitteena on käynnistää Päijät-Hämeen kokonaismaakuntakaavan päivitys, joka on iso ja merkittävä työ. Jätteenkäsittelyalueen vaihemaakuntakaavan hyväksymispäätöksestä on jätetty kolme valitusta Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen ja odotamme hallinto-oikeuden päätöstä asiasta ensi vuoden aikana. Hyvä olisi varata aikaa myös maakuntakaavaan ja muuhun alueidenkäyttöön perehdyttämiseen MOR toimintakauden alussa.

Valmistelija Aluesuunnittelujohtaja Niina Ahlfors, p. 040–531 7628

Esittelijä Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol

Päätösehdotus Maakuntahallitus päättää:

- perustaa maankäytön ohjausryhmän, jonka toimikausi on maakuntahallituksen toimikauden pituinen,
- nimetä siihen seitsemän Päijät-Hämeen liiton luottamushenkilöä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet,
- nimetä sille puheenjohtajan,
- nimetä sihteeriksi aluesuunnittelujohtajan,
- että maakuntajohtaja nimeää siihen pysyvät asiantuntijat,
- ja että maankäytön ohjausryhmä voi kutsua kokouksiin tarpeellisiksi katsomiaan asiantuntijoita.

Päätös Maakuntahallitus päätti jättää asian pöydälle.

Maakuntahallitus 15.11.2021 § 214
316/00.00.01/2021

Valmistelija Aluesuunnittelujohtaja Niina Ahlfors, p. 040–531 7628.

Esittelijä Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol

Päätösehdotus Maakuntahallitus päättää:

Maakuntahallitus	§ 200	25.10.2021
Maakuntahallitus	§ 214	15.11.2021

- perustaa maankäytön ohjausryhmän, jonka toimikausi on maakuntahallituksen toimikauden pituinen,
- nimetä siihen seitsemän Päijät-Hämeen liiton luottamushenkilöä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet,
- nimetä sille puheenjohtajan,
- nimetä sihteeriksi aluesuunnittelujohtajan,
- että maakuntajohtaja nimeää siihen pysyvät asiantuntijat,
- ja että maankäytön ohjausryhmä voi kutsua kokouksiin tarpeellisiksi katsomiaan asiantuntijoita.

Päätös

Maakuntahallitus päätti:

- perustaa maankäytön ohjausryhmän, jonka toimikausi maakuntahallituksen toimikauden pituinen
- nimetä siihen jäseniksi 7 jäsentä
 - Pekka Komu varajäsen Kari Hyytiä
 - Kirsi Lehtimäki varajäsen Eemeli Lehtinen
 - Hannu Rahkonen varajäsen Mika Järvinen
 - Helena Maattola varajäsen Minna Lintukangas
 - Matti Mäntylä varajäsen Veli-Pekka Lehtosaari
 - Päivi Granlund varajäsen Mirja Kalliosaari
 - Pirkka Ahola varajäsen Hilikka Kemppi
- nimetä puheenjohtajaksi Pekka Komun ja aluesuunnittelujohtajan sihteeriksi
- että maakuntajohtaja nimeää siihen pysyvät asiantuntijat
- että maankäytön ohjausryhmä voi kutsua kokouksiin tarpeellisiksi katsomiaan asiantuntijoita.

Maakuntahallitus

§ 215

15.11.2021

Maakuntahallituksen vuoden 2022 ensimmäisen vuosipuoliskon kokousajoista päättäminen

Maakuntahallitus 15.11.2021 § 215

224/00.02.01/2021

Hallintosäännön 100 §:n mukaan toimitilin pitää kokouksensa päättämänään aikana ja paikassa.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen sen pitämisestä.

Toimiston töiden ohjelmoinnin kannalta on tärkeää, että maakuntahallitus päättää kokouksista sitovasti etukäteen. Vuoden 2022 talousarviossa on lähdetty siitä, että maakuntahallitus kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa.

Valmistelija

Asian on valmistellut hallintojohtaja Jari Paakkunainen, puh. 044 371 9455.

Esittelijä

Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol

Päätösehdotus

Maakuntahallitus päättää pitää vuoden 2022 ensimmäisen vuosipuoliskon kokoukset kello 8.30 alkaen seuraavasti:

maanantai 17.1.2022

maanantai 14.2.2022

maanantai 14.3.2022

maanantai 11.4.2022

maanantai 9.5.2022

maanantai 13.6.2022

Samalla maakuntahallitus merkitsee tiedoksi, että maakuntavaltuuston kevätkokouksen ajankohta on tiistai 21.6.2022.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Maakuntahallitus

§ 216

15.11.2021

Maakuntavaltuuston syyskokouksen aikataulu

Maakuntahallitus 15.11.2021 § 216

228/00.00.01/2021

Aikaisemmin sovitun mukaisesti maakuntavaltuuston syyskokous pidetään perjantaina 3. päivänä joulukuuta 2021. Kokous järjestetään läsnäolokokouksena ja kokouspaikkana on Malski. (osoite on Päijänteenkatu 9, 15140 Lahti)

Kokouspäivän aikataulu:

- klo 8.30–9.00	aamukahvit
- klo 9.00–10.00	kokousasioiden esittely
- klo 10.00–11.00	poliittiset ryhmäkokoukset
- klo 11.00–12.00	lounas
- klo 12.00–	maakuntavaltuuston kokous

Valmistelija	Asian on valmistellut hallintojohtaja Jari Paakkunainen, puh. 044 371 9455.
Esittelijä	Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol
Päätösehdotus	Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi maakuntavaltuuston kokouksen ajankohdan ja paikan.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.

Maakuntahallitus

§ 217

15.11.2021

Toimiston sulkeminen viikolla 52

Maakuntahallitus 15.11.2021 § 217
348/00.01.01/2021

Liiton henkilökunta on perinteisesti pitänyt vuosilomia vuoden viimeisinä viikkoina. Tämän vuoksi on tarkoituksenmukaista pitää toimisto suljettuna 27.12.2021–31.12.2021.

Valmistelija

Asian on valmistellut hallintojohtaja Jari Paakkunainen, puh. 044 371 9455.

Esittelijä

Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol

Päätösehdotus

Maakuntahallitus päättää, että toimisto pidetään suljettuna 27.12.2021–31.12.2021.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Toiminta- ja taloussuunnitelman 2022–2024 ja talousarvion 2022 hyväksyminen

Maakuntahallitus 15.11.2021 § 218

251/02.02.00/2021

Kuntalain 110, 64 §:n mukaan "Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi).

Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Edellä 3 momentissa säädettyä alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin. "

Talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetään siitä, ovatko määrärahat ja tuloarviot sitovia netto- vai bruttomääräisinä. Netto tarkoittaa toimintakatetta.

Vuoden 2022 talousarvioesitykseen sisältyy käyttötalousosa, tuloslaskelmaosa ja rahoitusosa.

Maakuntahallitus

§ 218

15.11.2021

Käyttötalousoosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot nettomääräisinä.

Tuloslaskelmaosa osoittaa, miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korko- ja muihin menoihin sekä poistoihin ja arvonalennuksiin.

Tuloslaskelmaosan mukaan vuoden 2022 alijäämä on 38 078 euroa.

Rahoitusosassa osoitetaan, miten talousarvio vaikuttaa maksuvalmiuteen, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin sekä miten rahoitustarve katetaan ja kuinka suuri on rahoitusjäämä ja kuinka se katetaan.

Perussopimuksen 23 §:n mukaan taloussuunnitelmaa valmisteltaessa jäsenkunnille varataan tilaisuus esityksen tekemiseen kuntayhtymän toiminnan kehittämiseksi.

Maakuntavaltuuston hyväksymän vuosien 2022–2023 taloussuunnitelman mukaan jäsenkuntien maksuosuus vuoden 2022 menoihin kasvaa 3 prosenttia. Nyt laadittu talousarvioesitys perustuu jäsenkuntien maksuosuuden 3 prosentin kasvuun.

Talousarviossa jäsenkuntien maksuosuudet sisältyvät myyntituloihin. Maksuosuus liiton menoihin on yhteensä 2 252 419 euroa, jonka maakuntavaltuusto hyväksyy sitovas ti. Lisäksi jäsenkunnilta kerätään liiton kautta maksettavat kuntaosuudet Lahden yliopistokampuksen toiminnan rahoitukseen 100 000 euroa ja hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseen (Hyte-työ) 100 000 euroa.

Perussopimuksen mukaan jäsenkuntien keskinäinen maksuvelvollisuus määrätään asukaslukujen suhteessa. Laskelma maksuosuuksista on talousarvion liitteenä.

Perussopimuksen 33 §:n mukaan maksuosuus suoritetaan varainhoitovuoden aikana maakuntahallituksen määräämissä erissä ja määrääminä aikoina.

Vuosien 2023 ja 2024 jäsenkuntien maksuosuuksien kasvuksi on arvioitu 3 prosenttia.

Maakuntahallituksen hyväksymä luonnos vuosien 2022–2024 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi ja vuoden 2022 talousarvioksi on lähetetty jäsenkunnille tiedoksi ja mahdollista lausuntoa varten. Lausunnot on pyydetty 5.11.2021 mennessä.

Maakuntahallitus

§ 218

15.11.2021

Valmistelija

Asian on valmistellut hallintojohtaja Jari Paakkunainen, puh. 044 371 9455.

Esittelijä

Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol

Päätösehdotus

Maakuntahallitus päättää esittää maakuntavaltuustolle, että

- se merkitsee tiedoksi jäsenkuntien lausunnot Päijät-Hämeen liiton vuosien 2022–2024 taloussuunnitelmaluonnoksesta
- se hyväksyy Päijät-Hämeen liiton toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2022–2024 ja 3 prosentin jäsenkuntien maksuosuuden kasvuun perustuvan talousarvion vuodelle 2022 liitteen mukaisena ja edellä selostusosassa esitetyin sitovuusmäärittelyin
- se antaa maakuntahallitukselle oikeuden ottaa liiton hallinnoitavaksi talousarvioon vuonna 2022 mahdollisesti käynnistyviä projekteja, joita ei ole huomioitu talousarviossa ja joiden rahoitukseen ei käytetä jäsenkuntien maksuosuuksia
- se merkitsee tiedoksi yhteenvedon jäsenkuntien lausunnoista pelastuslaitoksen talousarviosta vuodelle 2022
- se merkitsee tiedoksi pelastuslaitoksen talousarvion vuodelle 2022
- pelastuslaitoksen talousarvio sitoo maakuntavaltuustoon nähden nettomääräisenä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Päijät-Häme mitalien myöntäminen 2021

Maakuntahallitus 15.11.2021 § 219
344/00.00.01/2021

Maakuntahallitus on kokouksessaan 27.10.1997 hyväksynyt seuraavan sisältöiset Päijät-Häme-italin jakoa koskevat määräykset:

1 §

Päijät-Häme-itali myönnetään tunnustuksena ansiokkaasta toiminnasta Päijät-Hämeen hyväksi.

Ansiokkaaksi toiminnaksi voidaan katsoa:

- 1) poikkeuksellisen mittava panos Päijät-Hämeen liiton luottamushenkilönä, viranhaltijana tai työntekijänä.
- 2) yleistä tunnustusta saanut toiminta, joka on poikkeuksellisella tavalla edistänyt maakunnan aineellista ja henkistä hyvinvointia.
- 3) teko, joka päijäthämäläisen suorittamana on tehnyt maakuntaa tunnetuksi ja jolle annetaan erityinen arvo maakunnan ulkopuolellakin.

2 §

Vuosittain voidaan myöntää pääsääntöisesti kaksi mitalia.

3 §

Mitalin myöntää maakuntahallitus. Aloitteen mitalin myöntämisestä voi maakuntahallitukselle tehdä yksityinen henkilö, yhteisö tai kunnallinen toimielin 31.10. mennessä.

4 §

Mitali annetaan asianomaisille Vellamon päivänä, 3. päivänä joulukuuta. Poikkeuksellisesti mitali voidaan luovuttaa myös muulloin järjestettävässä juhlatilaisuudessa.

Viime vuonna mitalit myönnettiin seuraaville tahoille:

- Huovilan puisto, Kärkölan kunta
- Pekka Mäki-Reinikka, toimitusjohtaja

Mitalit luovutetaan 3.12.2021 maakuntavaltuuston kokouksen jälkeen.

Asiaa on valmistellut maakuntahallituksen nimeämä kunniamerkki- ja arvonimityöryhmä, joka tekee esityksensä kokouksessa.

Maakuntahallitus

§ 219

15.11.2021

Esittelijä

Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol

Päätösehdotus

Maakuntahallitus päättää Päijät-Häme -mitalien saajista vuonna 2021.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Päijät-Hämeen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman 2021-2025 hyväksyminen

Maakuntahallitus 15.11.2021 § 220

343/15.00.18/2021

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen (hyte-työ) on kuntien ja kuntayhtymien lakisääteinen tehtävä. Myös monet muut tahot, kuten kolmas sektori sekä yritykset edistävät omalla toiminnallaan alueen asukkaiden hyvinvointia. Hyte-työ kuuluu kaikille hallinnonaloille ja -tasoille.

Vaikuttava hyte-työ vaatii tiivistä yhteistyötä, yhteisiä tavoitteita ja seurantaa. Päijät-Hämeen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021-2025 on tilannekuva päijäthämäläisten hyvinvoinnista sekä toimintaympäristöstä, missä elämme ja toimimme. Hyvinvointisuunnitelma perustuu aiemmin kunnissa ja hyvinvointikuntayhtymässä hyväksytyihin hyte-kärkiin; Osallisuus ja yhteisöllisyys, Mielen hyvinvointi, Arjen turvallisuus sekä Päihteettömyys ja terveelliset elintavat. Lisäksi suunnitelmassa on hyte-työn käytäntöihin liittyvinä tavoitteina tavoitteellinen yhteistyö sekä vaikuttavien ja näyttöön perustuvien toimintamallien käyttö.

Päijät-Hämeen hyvinvointisuunnitelma yhteensovittaa muita alueellisia suunnitelmia ja ne muodostavat kokonaisuuden päijäthämäläisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi. Päijät-Hämeessä on valmistunut saman aikaisesti Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, Suunnitelma ikääntyvän väestön tukemiseksi sekä Ehkäisevän työn toimintasuunnitelma. Suunnitelmien ja hyte-kärkien toteutumista seurataan ja raportoidaan vuosittain.

Valmistelija	Hyvinvointipäällikkö, Saila Juntunen, 044 077 3002
Esittelijä	Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol
Päätösehdotus	Maakuntahallitus päättää hyväksyä Päijät-Hämeen hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman 2021-2025.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.

Maakuntahallitus

§ 221

15.11.2021

Tiedoksisasiat

Maakuntahallitus 15.11.2021 § 221

Esittelijä

Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol

Päätösehdotus

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi tausta-aineistona lähetetyt:
- Tarkastuslautakunnan pöytäkirja 3.11.2021
- Työllisyyskatsaus 9/2021

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Maakuntahallitus

§ 222

15.11.2021

Viranhaltijapäätökset

Maakuntahallitus 15.11.2021 § 222

Tausta-aineistona lähetetään maakuntahallituksen jäsenille maakuntajohtajan ja aluesuunnittelujohtajan päätösluetteloiden päätökset:

- Maakuntatunnuksen käyttöoikeus PH TURVALle (63 §)
- Lausunto luonnon virkistyskäytön strategiasta (64 §)
- Päijät-Hämeen liiton lausunto Kestävän kasvun Häme 2022–2025 maakuntaohjelmaluonnoksesta (65 §)
- Viestinnän harjoittelijan palkkaaminen (66 §)
- Päijät-Hämeen liiton lausunto Etelä-Karjalan maakuntaohjelman 2022-2025 luonnoksesta (67 §)
- Päijät-Hämeen liiton lausunto Uusimaa-ohjelman 2022–2025 luonnoksesta (68 §)
- Lausunto Lahden kaupungintalon suojelemisesta rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla (14 §)

Esittelijä

Maakuntajohtaja Niina Pautola-Mol

Päätösehdotus

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi

- maakuntajohtajan päätökset 63–68
- aluesuunnittelujohtajan päätöksen 14

ja päättää, ettei se ota niitä käsiteltävikseen.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Maakuntahallitus

§ 223

15.11.2021

Muut mahdolliset asiat

Maakuntahallitus 15.11.2021 § 223

Maakuntahallituksen puheenjohtaja Komun johdolla keskusteltiin tulevien maakuntahallituksen kokouksien käytännön järjestelyistä ja aikatauluista.

Maakuntahallitus

§ 224

15.11.2021

Kokouksen päättäminen

Maakuntahallitus 15.11.2021 § 224

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.13.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 207, § 208, § 209, § 210, § 211, § 215, § 216, § 218, § 219, § 221, § 222, § 223, § 224

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäliä: § 212, § 213, § 214, § 217, § 220

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Päijät-Hämeen liiton kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Päijät-Hämeen liitto / maakuntahallitus

Kirjaamon yhteystiedot: toimisto(a)paijat-hame.fi

Postiosoite: PL 50, 15111 LAHTI

Käyntiosoite: Hämeenkatu 9

Sähköpostiosoite: toimisto(a)paijat-hame.fi

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00–15.00

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Päijät-Hämeen liiton kirjaamosta.

Pöytäkirja on 17.11.2021 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty 17.11.2021.